

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000

Letna inozemstvo . . . » 18.000

Letna inozemstvo, USA dol. 25

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 48 (1631)

Gorica - četrtek 4. decembra 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Čas pred božičem

Bližina božiča, praznika Kristusovega rojstva, ustvarja lito in nervoznost. Poudarje bogatih izloži doprinašajo svoj delež. Vprašanje obdarovanja gloda, kot boleči črv v vsakdanjo zaskrbljenost: kako bomo obdarili tega ali onega? Bo to razveselilo njegovo srce ali pa bo razočarano?

Pomnimo, da je zadnji teden pred božičem še posebno teden dobrih del, ki osrečujejo in razveseljujejo stara in mlada srca. In s čim jih bomo osrečili? Adventni čas vabi h karitativnemu, dobrodelnemu udejstvovanju! Imejmo pred očmi predvsem tri taka dobra dela:

1. **OBISK BOLNIKOV V BOLNIŠNICI ALI DOMA.** Njih srca bodo hvaležna, ako darujemo nekaj časa za prijeten razgovor in tolažbo. To darilo, ki ga izročamo, ne stane nobenega denarja, ne potrebuje barvastega papirja ali zlate ovitnice. Kar pa je glavno — ne razočara, ampak rodi veselje, nasmeh in sproščenost.

2. **OSKRBA REVNIH DRUŽIN.** Mnoge družine zaidejo hote ali nehote v bedo in trpljenje. Zavarovalnica in socialne ustanove ne sežejo pregloboko v žep pomoči. Teda j je treba odpreti okno sočutnosti in podariti kruha pripravljeno.

3. **LJUBEZEN DO STARIH.** So ljudje, ki v pozni jeseni starosti čutijo osamljenost in zapostavljenost. Ne morejo več s časom, ne razumejo sedanjosti, ne najdejo spoštovanja in hvaležnosti. To dejstvo boli in žge bolj kot globoka rana. Vrniti jim je treba zagotovilo, da so enakovredni, spoštovani in ljubljeni. To je najlepše božično darilo svojcev in prijateljev, ki odtehta vsak velik zavoj božičnega presenečenja.

e. l.

Vzhodni oporečniki in zahodni teroristi

V govoru na gori, ki ga je zapisal evangelist Matej, najdemo dvojce različnih zadržanj do krivic v človeški družbi. Prvo zadržanje je izraženo z besedami: »Zob za zob, oko za oko.« Drugo so pa Jezusove besede: »Jaz pa vam pravim: ako te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo.«

Z NASILJEM ZOPER KRIVICO

Ob teh dveh tako različnih naukih se navdihujejo današnji oporečniki na svetu. Vidijo krivice, ki jih tudi v današnji družbi ni malo. Kako se jim postaviti po robu? Kako jih odpraviti? Eni trdijo, da se je treba upreti z nasiljem. Klin se s klinom izbija. Iz tega so se rodili teroristi raznih barv in idejnih navdihov. Eno jim je skupno: nasilje vseh vrst, od atentatov na nedolžne ljudi do ropov, požigov, umorov, poneverb in podobnega. Poročila o sličnih dejanjih poslušamo in beremo vsak dan; z njimi je okužen ves zahodni svet. »Oklo za oko, zob za zob,« je njih vodilo.

TIHI ODPOR BREZ NASILJA

Na drugi strani je pa drugačno oporečništvo. Zasedimo ga v državah s tako imenovanimi socialističnimi režimi. Ti režimi bi morali biti »raj na zemlji«, posebno še v Sovjetski zvezi, kjer gradijo ta »paradiž« po Marxovih receptih že nad 60 let. Toda tudi pri njih ni paradiža. Zato je tudi tam oporečništvo, to je upiranje krivicam v socialistični družbi.

Toda načini upiranja so povsem drugačni. Izbrali so si nekako Jezusove besede: »Hudobnezu se ne upirajte...« Zato vidimo, da v teh deželah ni terorizma, temveč tih, nasilen odpor zoper krivice tamkajšnjih režimov. Oporečniki pustijo, da jih pošiljajo v zapore, v umobolnice, v prisilna taborišča, da jih izganjajo iz države, po nasilnih sredstvih pa ne segajo. Njihov odpor se javlja v besedi, v trpljenju, v molitvi pri tistih, ki so verni.

Gre za oblike protesta, ki so v demokratičnem svetu zajamčene v ustavih in v zakonih. V socialističnem svetu pa ta nenasilni protest, to oporečništvo zbujajo strah in trepet pri diktatorjih. Zato vidimo policije in sodišča teh režimov, kako se zanašajo nad svojimi oporečniki. Za pesem, za napisano ali izgovorjeno besedo kritike, za protestno pismo na oblasti čaka človeka hišna preiskava, zapor, prisilno zdravljenje v umobolnici, prisilno delo v Sibiriji ali izgon iz države.

NOVODOBNI KRISTUSOVI PRIČEVALCI

Ti oporečniki so nekateri verni kristjani, drugi pravijo o sebi, da niso verni, ali da so le bogoskatalji. Kakorkoli je z njihovim osebnim odnosom do Kristusa, eno drži: V svojem delu, v svojem zadržanju so učenci Jezusa, ki je prvi šel kot učitelj v zakon za brate in ki je rekel: »Učite se od mene, ki sem krotak in ponižen.« Ki je pa kralja Heroda imenoval »stari li-

sjak«, in farizeje »hinavci« in »pobeljeni grobovi.«

Zaradi tega ti oporečniki zaslužijo vso podporo in občudovanje nas kristjanov in demokratov, saj so tako slični prvim kristjanom, ki so tudi rajše šli pred leve, kot da bi malikovali diktatorske cesarje. To so novodobni krščanski »confessores«, krščanski spoznavalci sedanjih časov. Če jim drugače ne moremo pomagati, jim pomagajmo vsaj s svojo simpatijo in svojo molitvijo. Uspešno se zanje zavzema ustanova »Cerkev v stiski« in »Amnesty International«.

K. H.

Globalna zaščita v deželni svet

11. novembra letos je bila v deželni zbornici dokaj burna razprava o zakonskem predlogu SSK za globalno zaščito Slovencev v Italiji ter furlanskih deželnih svetovalcev (DP, MF) o zaščiti furlanske etnične skupnosti. Poleg tega je bila v diskusiji tudi resolucija PCI o tem vprašanju. Vlade stranke DC, PSI, PRI, katerim so se pridružile še PSDI in LpT, pa so predložile predjudicialno zahtevo, naj se omenjeni zakonski predlogi vrnejo v pristojno komisijo za natančno preučitev celotnega vprašanja. Vnela se je obširna debata o tem predjudicialnem vprašanju, kateremu so se protivil predlagatelji omenjenih zakonskih osnutkov. Deželni svetovalec SSK Drago Štoka je zahteval, da se razpravlja o zakonskem osnutku SSK, saj je bil vložen že več kot pred dvema letoma.

Ko je bil dan na glasovanje predlog večine, kljub ostrim ugovorom predstavnikov SSK, MF, DP in nekaterih drugih, je svetovalec SSK Drago Štoka iz protesta zapustil, skupaj z omenjenimi furlanskimi predstavniki, deželno zbornico. Predjudicialno vprašanje, ki je zahtevalo odložitve razprave o omenjenih zakonskih osnutkih, je bilo nato dano na glasovanje. Zanj so glasovali, kot rečeno DC, PSI, PRI, PSDI, LpT in PSI. Komunistična svetovalska skupina pa se je glasovanja vzdržala.

O tem dogodku je bil seznanjen tudi 3. deželni kongres Slovenske skupnosti. Deželni tajnik Drago Štoka je namreč o tem takole poročal:

Zahteva po globalni zaščiti vseh naših še nerešenih vprašanj je prišla do izraza v raznih zakonskih osnutkih in dokumentih, to je zakonskega predloga na deželni in državni ravni Slovenske skupnosti, zakonskega osnutka komunistične partije, socialistične stranke in dokumenta SKGZ. Mi smo obžalovali dejstvo, da nismo Slovenij sestavili enotnega zakonskega osnutka, ker bi imel vse drugačno težo pred italijanskimi oblastmi, kakor jo ima-

Dejstva so znana: zadnji potres na jugu Italije je pokazal, da se državne ustanove, krajevne oblasti, civilna zaščita prve dni po potresu niso znašle. Ni bilo koordinacije, ni bilo organizirane pomoči, ni bilo hitrega ukrepanja. Povsod zmeda, nered, ukazi, protiuказi, z eno besedo: brez vladje.

Državni predsednik Pertini, ki je vse to videl na lastne oči in slišal na lastna ušesa prvi dan po katastrofi, se je vrnil ob vsej tej neučinkoviti pomoči zaprepaščen v Rim. In iskren kot je, je dal duška svojim čustvom in je povedal v svojem televizijskem govoru v sredo 26. novembra stvari, ki so bile za marsikoga boleče. Pravijo, da bi kot predsednik republike, kot predstavnik oblasti moral bolj tehtati svoje besede, saj je obtožil prav tisto, kar sam predstavlja: državo v svoji neučinkovitosti. In kaj je dejal?

PERTINIJEV POZIV K ODGOVORNOSTI

Da po 48 urah v marsikatero vas še ni prišla nobena pomoč. Rešilna akcija je zakasnila. In se je vprašal: če je parlament leta 1970 odobril zakone o naravnih katastrofah, zakaj se niso izvedla izvršna določila teh zakonov? In če so centre za takojšnjo pomoč ustanovili, zakaj niso bili uspešni? Nesmiselno je sedaj misliti na to, da bi preživeli zimo prebili v šotorih. Treba jim je najti dostojna bivališča in zagotoviti hiše. Da se ne bo ponovil primer doline Belice na Siciliji, kjer ljudje še po 13 letih živijo v barakah, čeprav so tedaj nakazali dovolj denarja. Kam je šel? Ni treba novih zakonov, le obstoječe je treba izvesti. In ni boljšega načina spominjanja na mrtve kot misliti na žive.

KOMUNISTI SE PONUDIJO ZA REŠITELJE

Komunisti pač ne bi bili komunisti, če ne bi tudi take naravne katastrofe kot je potres izrabili v svoj prid. In so to storili z njim lastno premetenostjo. Berlinguer, veliki izumitelj »zgodovinskega kompromisa«, to je sodelovanja med komunisti in katoličani to formulo čez noč zavrže in predloži javnosti novo: vlado narodne solidarnosti, toda brez demokristjanov. Seveda to vlado bi vodili komunisti, saj so samo oni zmožni učinkovitega vladanja in moralno neoporečni. Tako je leta 1922 govoril o sebi in svoji stranki tudi Mussolini. Premnogi Italijani so mu tedaj verjeli in posledica je bila dvajsetletna diktatura z vsemi nasledki.

Berlinguer obljublja učinkovitost in očiščenje gnile družbe, za kar so krivi demokristjani, že vse preveč dolgo na oblasti. Molči pa o tem, kako bo dosegel to učinkovitost. Prav gotovo na račun svobode kot po vseh drugih državah, kjer je partija prišla na oblast. Lahko je biti učinkovit, če lahko ljudi zapiraš, pošiljaš v kazenska taborišča, odpuščaš iz službe zaradi drugačnega mišljenja, če imaš na voljo slepo ubogajočo policijo, vse državljanje pa napolniš s strahom.

Seveda je DC nad tako potezo Berlinguerja ogorčena. Odločno odklanja njegov predlog. Forlani mu je odgovoril, da lahko govori in zahteva, kar hoče, toda naj si ne domišlja, da govori v imenu večine, ki je nima za seboj. Toda DC se ne sme zadovoljiti samo s tem, da obsoja Berlinguerjev nastop. Škandali dejansko so in v nje je zapletenih vse preveč demokrističanskih veljakov in somišljenikov. Res ni pošteno, izrabljati jih v politični borbi kot to ravna PCI, toda res je tudi, da ti škandali žalijo človeka v njegovem dostojanstvu. Zato mora večinska stranka namesto, da samo odbija napade, ki letijo nanjo zavoljo tolikih zlorab v javnem življenju, očistiti najprej svoj hlev, z drugimi besedami, odstraniti osebe, ki so jo

Takšno stanje je prišlo predvsem do izraza 11. novembra v deželni svet, kjer je bila dana na glasovanje predjudicialna zahteva s strani večine, naj se o zakonskem osnutku Slovenske skupnosti za globalno zaščito naših pravic ter o osnutku furlanskih svetovalcev za pravice furlanskega ljudstva in njegovega jezika ne razpravlja v zbornici, ampak naj se skupno z resolucijo komunističnih svetovalcev o problemih slovenske narodne skupnosti razpravlja v komisiji, kar pomeni dejansko novo odložitve teh važnih in perečih problemov.

No, in tu je prišla raznolikost gledanja strank, ki vključujejo tudi Slovence, hudo do izraza: medtem ko je Slovenska skupnost iz protesta zapustila dvorano, je italijanska socialistična stranka skupaj z DC, PSDI, PRI in drugimi glasovala za odlog, oz. vrnitev zakonskih predlogov pristojni deželni komisiji, svetovalci PCI pa so se glasovanja vzdržali.

Torej različna stališča, ki nikakor ne morejo dobro vplivati na zadovoljivo rešitev celotnega vprašanja Slovencev v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

Potres v južni Italiji je povzročil znatno škodo tudi na arheološkem področju, kjer so znani kraji Pompei, Ercolano in Stabia. V tem kraju se je do tal porušila vila iz rimskih časov Sanctus Marcus, vse freske v njej pa so bile uničene.

Omajano zaupanje v državo

V govoru je Pertini tudi izustil stavek: »Kdor se je zmotil, naj plača!« Opozicija jih je hitro izkoristila: »Vlada naj napravi odgovarjajoče zaključke!« Prvi jih je naredil notranji minister, demokristjan Rognoni in je odstopil. Toda ali je res kriv samo on? Predsednik DC Piccoli, potem ko se je vrnil s potresnega področja, obtoži vojsko, da ni bila učinkovita v prvih trenutkih. Ker je vojni minister socialist Lagorio, naj odstopi tudi on. Socialisti so v zadregi. Njih voditelj Craxi je Pertinija za njegov govor pohvalil: »Preproste, iskrene, resnične besede.« Predsednik vlade Forlani je na tem, da odstopi. Potem tajniki PSI Craxi, PSDI Longo in PRI Spadolini sporočijo Forlaniju, da so nasprotni Rognonijevemu odstopu. Forlani ima pogovor s Pertinijem. Sad pogovora je sporočilo, da Pertini ni imel namena kritizirati vlade, temveč le pozvati k učinkovitemu delu. Rognoni ostane na svojem mestu, vladna kriza je preprečena. Toda že počni nova bomba.

umazale v očeh javnosti. Dokler tega ne bo zmožna, bo ostala tarča upravičenih kritik ne samo komunistov, ampak vseh, ki jih boli nepoštenost v upravljanju javnih zadev.

Za ostale stranke pa je Berlinguerjeva ponudba odvratna zlasti zato, ker jo je izrekel v dramatičnem trenutku, ki ga država preživlja in bi se morala vsaka stranka, na vladi ali v opoziciji, predvsem prizadevati, da mobilizira lastne moči za pomoč potresencem in ustvariti prve osnove za obnovno razdejanega področja. Izrabiti prav ta občutljivi in boleči trenutek za priti na oblast je s strani PCI nekaj nizkotnega, kar znova kaže, da ji ne gre za drugega kot za oblast. Prepričani smo, da je Berlinguer dosegel prav nasprotno, kar si je namenil: ostati bo moral še naprej v opoziciji, ki mu je tako zelo zoprna.

Nagovor sv. očeta za slovenske izseljence

Pri maši za tuje delavce pred stolnico v Mainzu je sv. oče Janez Pavel II. nagovoril v njihovem jeziku Slovence, Hrvatce, Italijane in Spance. Slovenske delavce je nagovoril takole:

Prisrčen pozdrav tudi vam, dragi Slovenci, ki tu živite in delate. Priporočam vam: ostanite zvesti domovini in njenim izročilom duhovnega in kulturnega bogastva. Z vsem svojim življenjem izpričajte svojo vernost in poštenje. Bodite odprti do vrednot, ki vam jih, čeprav prek izkušenj, nudi tujina. Tudi z njimi bogatite duha. Moj blagoslov velja vam, predragi, vašim družinam doma in v tujini in vašim dušnim pastirjem. Bog z vami vsemi.

Na 1. adventno nedeljo je sv. oče Janez Pavel II. pri opoldanskem nagovoru naznanil svojo novo encikliko, ki nosi naslov »Dives in misericordia« (Bogat na usmiljenju). Cerkev in svet sta potrebna božjega usmiljenja, to pa je bistveno povezano z božjo ljubeznijo do nas ljudi.

„Katoliški glas“ v novem letu

Nezadržna rast cen vseh povsod — za nas pride v poštev zlasti tiskarna, papir in povečana poština, ki se napoveduje — nas silijo, da se soočimo z dejstvi in temu primerno ukrepamo, če hočemo še izhajati v bodoče.

Po treznem preudarku smo se za leto 1981 odločili za sledeče cene: posamezna številka Katoliškega glasa 400 lir, letna naročnina 17.000 lir, za inozemstvo 30 USA dolarjev ali 27.000 lir. Letalsko naročnino bo uprava določila sproti z ozirom na letalsko tarifo, ki se doda redni naročnini.

Obenem pozivamo vse naročnike, ki svoje obveznosti še niso izpolnili, da naročnino nemudoma poravnajo. S svojo brezbriznostjo prispevajo k težkemu položaju lista ob koncu leta. Če bi bili vsi storili svojo dolžnost, bi nam teh vrstic ne bilo treba pisati in finančni položaj lista bi bil zadovoljiv.

Sv. oče Janez Pavel II. med potresenci v torek 25. novembra

Ob škofovih vizitacijah v slovenskih župnijah

Župnija Jamlje-Dol

Državna razmejitev septembra 1947 je globoko posegla v življenje tistih vasi, ki danes tvorijo župnijo Jamlje-Dol. Jamlje je namreč prej upravljaval župnik iz Breštovice, vasice v Dolu so pa spadale pod Opatje selo. Ko so začrtali novo mejo, so ti kraji bili odrezani od svojih dotedanjih cerkvenih središč.

Goriška škofijska kurija je zadevo rešila tako, da je cerkvenopravno združila vse te vasi in zaselke ob državni meji v eno župnijo s sedežem v Jamljah, kjer so že imeli cerkev, v Dolu so pa odprli zasilen bogoslužni prostor najprej v nekem skednju, potem v večji sobi šolskega poslopja na Palkišču, ki je nekako zemljepisno središče Dola. Ta soba je dana v uporabo za verske namene še danes. Mislim, da je Dol edina vas v škofiji, ki nima svoje cerkve.

Novo župnijo je upravljaval najprej pok. Bernard Špacapan, ki je bival v Jamljah. Po njegovem odhodu v Podgoro je župnija prešla v upravo pok. Jožeta Vošljaka. Ko se je g. Vošnjak preselil na Korosko, je prevzel dušno pastirstvo g. Jožko Štanta, ki je v Jamljah sezidal farovž, ni ga pa dolgo užival, ker je nenadno umrl leta 1970. Za njim je upravo župnije znova prevzel g. Bernard Špacapan in jo vodil do upokojitve leta 1976. Na njegovo mesto je prišel g. Srečko Rejc. Ko se je ta lani iz zdravstvenih razlogov odpovedal župniji, je njeno upravo prevzel župnik iz Doberdoba g. Anton Lazar. Pomagajo pa mu duhovniki iz Gorice, ki hodijo ob nedeljah maševat v Dol in Jamlje. Za Jamlje-Dol dosedaj ni bilo še duhovnika, čeprav je tam novo župnišče.

To je na kratko zadnja zgodovina teh vasic, ki tvorijo župnijo Jamlje-Dol in se raztezajo od Sabličev nad Moščenicami do Čukišča ob razpotju za Opatje selo. Župnija je dolga kakih 12 km, verjetno najdaljša v goriški škofiji. Dejansko pa ločena v dve polovici, v Jamlje s svojo cerkvijo in v Dol s svojim bogoslužnim prostorom, posvečenim brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Zato sta ob nedeljah dve maši, ena v Dolu, druga v Jamljah. To je razumljivo tako z avtorja različne preteklosti kot zaradi razsežnosti.

V tem šolskem posloju se opravlja tudi služba božja za ves Dol

ko pospeševati možnost graditve novih hiš v Dolu posebno za domačine, sicer bo postal Dol znova paša za srne in divje zajce.

Glede zaposlitve ni problema. V Dolu imajo tri kamnolome, v katerih delajo skoro izključno domačini, vendar je vedno težje dobiti delavce za to težko delo. Drugi so zaposleni v Trziču ali v Gorici. Pravega kmeta ni več nobenega, čeprav imajo vsi kak kos zemlje ali travnika in gozda. Ob takšnem stanju je razumljivo, da po domovih prevladujejo starejši ljudje.

Lako povemo še to, da je v prvi svetovni vojni postal Dol vojaško pokopališče. Najprej so tam pokopavali padle vojake Avstrije, dokler je tekla fronta ob zahodnih obronkih doberdobske planote, od avgusta 1916 do oktobra 1917 so pa pokopavali svoje mrtve Italijani, ker se je avgusta 1916 fronta premaknila na vzhodno stran dola proti Kostanjevici in Fajtovemu hribu. Pozneje so pokopane vojake prenesli v skupno pokopališče v Redipulji, ostali pa so še vedno sledovi nekdanjih vojaških pokopališč.

JAMLJE

Jamlje imajo slično preteklost kot zaselki v Dolu s to izjemo, da so bile na cerkvenem področju že vsaj sto let samostojen vikariat za lastno cerkvijo. Življenje je pa potekalo podobno kot v Dolu, prej kmetije in živinorejci, sedaj delavci.

V prvi svetovni vojni so bile Jamlje porušene, saj je tekla fronta tik za vasjo od avgusta 1916 do oktobra 1917. Po vojni so vas obnovili, cerkev in šola pa sta bili postavljeni v nekako zemljepisno središče Jamelj. V zadnjih letih se v vasi precej gradi in obnavlja, tako da so Jamlje vedno lepše. Pojav izseljevanja ni tako tragičen kot v Dolu. Leta 1951 so imele Jamlje 291 prebivalcev, sedaj jih imajo 224 (84 družin). Padec je 63 ljudi, v Dolu pa je v istem času padec kar za 181 ljudi.

V verskem oziru so Jamlje na boljšem, ker imajo svojo cerkev in ker je vsa leta po zadnji vojni bival v vasi župnik, do čim so bili Doljani vedno odvisni od župnikov od drugod, ki so mednje prihajali le maševat in učiti krščanski nauk. Kakih verskih organizacij ni ne v eni ne v drugi vasi; v obeh pa imajo cerkveni zbor. Šola je sedaj združena in so prvi trije razredi nameščeni v Jamljah, zadnja dva pa v Dolu. Otroke prevažajo s šolskim avtobusom. Otroški vrtec je samo v Doberdolu.

To bi bila v skopih besedah verska in socialna stvarnost župnije Jamlje-Dol, ki jo g. nadškof ta teden obiskuje.

Moje misli o Ladotu Piščancu

V razmišljanju, ki ste ga objavili letos 17. julija o Ladotu Piščancu naj dodam še jaz nekaj svojih misli!

Primer tega idealnega duhovnika je eden izmed mnogih, kjer so bili doprineseni dokazi o nedolžnosti obsojenega celo v režimskem časopisu. Ze pred dolgimi leti namreč se je v domovini pisalo, da je partijsko šolo (ne NOB) izdal partizanski major Hrstnik. Danes je v Jugoslaviji, hvala Bogu, položaj toliko napredoval, da bi se brez večjega tveganja lahko zahtevalo rehabilitacijo žrtv v Cerknem in marsikje drugod.

Zgodovina bo nedvomno o državljanski vojni v Sloveniji drugače sodila, kot smo to slišali do sedaj in čimprej se začne s tem procesom, tem manj bo boleče delati to kasneje. Spanci, Amerikanci in drugi so

OD TEDNA DO TEDNA

Na dvodnevem obisku se je mudila v Sloveniji delegacija štajerske deželne vlade iz Gradca, ki jo je vodil deželni glavar dr. Josef Krainer. V tem času si je ogledala nekatere kmetijske in gostinske delovne organizacije v okolici Maribora ter univerzo in klinični center v Ljubljani. V slovenski prestolnici se je sestala tudi s predsednikom slovenske vlade Janezom Zemljaričem in obiskala Gospodarsko zbornico Slovenije.

V Milanu sta dva mladeniča, člana rdečih brigad, ubila 54-letnega Manfreda Mazzantija, ki je bil ravnatelj obrata »Unione« v okviru jeklarne Falck v Sesto S. Giovanni pri Milanu. Umorjeni zapuščila žena in 26-letnega sina. Mazzanti je bil v jeklarni zaposlen že 28 let in med nameščenici zelo priljubljen.

Posebni odposlanec OZN Sved Olof Palme je zaključil svoje mirovno posredovanje med Irakom in Iranom. Edini otipljivi rezultat njegovega potovanja je bil pristaneč obeh držav, da se omogoči 63 trgovskim ladjam, ki so zaradi vojne običale v ustju reke Šat-el-Araba, da lahko izplujejo pod zastavo Rdečega križa.

V jordanski prestolnici Amanu se je zaključil vrh arabskih držav, ki pa so se ponovno pokazale razdeljene med seboj, saj so manjkali predstavniki Alžirije, Libije, Libanona, Sirije, Južnega Jemena in Palestinske osvobodilne organizacije. Tudi na samem zasedanju se je pokazalo, da eni podpirajo Irak, drugi Iran, eni držijo s Sovjetsko zvezo, drugi z ZDA. Edini sklep, ki je bil na konferenci sprejet, je ustanovitev fonda za industrializacijo arabskih držav. V 10 letih naj bi države prejele v ta namen pet milijard dolarjev podpore.

Končno so iranski študenti izročili vladni severnoameriške talce, ki so jih imeli v posesti od 4. novembra 1979. Vest o tem so potrdili sami študenti, ki so tudi izjavili, da se trenutno nobeden od talcev ne nahaja v severnoameriškem veleposlaništvu v Teheranu.

Na procesu, ki poteka v Pekingu zoper »tolpo štirih«, je glavna obtoženka Čang Čing, vdova po Maocungu, odločno zavrnila vse obtožbe in odgovarjala na vprašanja sodnikov vedno z novim »Ne vem ničesar«. Obtožnica jo dolži, da se je hotela polastiti oblasti in da je kriva smrti 34.000 oseb.

Voditelj španskih komunistov Santiago Carrillo je obiskal Peking, kjer je prišlo do sprave med obema partijama. Odnosi med obema partijama so bili prekinjeni nad 20 let. Carrillo je dejal, da nima nič proti temu, če vstopi Španija v Atlantsko zvezo, ker si želi močno in povezano Evropo. O procesu, ki trenutno poteka v Pekingu proti »tolpi štirih« je Carrillo dejal, da pomeni odločen korak do uditve človekovih pravic na Kitajskem.

Cerkev v Uruguayu je izrekla kritiko na račun osnutka nove ustave, ki jo je vojaška vlada predložila ljudstvu v odobritev, češ da omejuje človeške pravice. Med tem pa je prebivalstvo na referendumu 20. novembra osnutek nove ustave z veliko večino zavrnilo. Vojakom ostajata le dve poti: ali še poostri svojo diktaturo ali pa se vrniti na pot polne demokracije.

Spremembe v Mariboru

Za ravnatelja mariborskega bogoslovja je bil imenovan dr. Stanko Jancič. Njega so profesorji izvolili tudi za prodekana teološke fakultete - oddelek Maribor. Za ravnatelja Slomškovega dijaškega semenišča pa je bil določen Maksimilijan Gosak, doslej prefekt istega zavoda.

Zgled, da se ne samo mora dati možnost življenja svojim nasprotnikom, temveč tudi, da čimprej se to napravi, tem bolje za državo. Obe omenjeni državi sta postavili skupni spomenik žrtvam državljanske vojne, pokojnine so dobili vsi in maloštevilni spomeniki na težke čase so napravljeni tako, da ne žalijo nikogar. Ne morem sprejeti mnenja, da Slovenija še ni tako daleč v svoji civilizaciji.

V zadevi nedolžnih žrtv iz Cerknja pade breme, da se zahteva postopek rehabilitacije, na sorodnike 16 žrtv, na prijatelje in stanovske kolege, na kulturna in politična društva doma in v zamejstvu. Ne vidim smisla, da se tudi mi Slovenci potegujemo najprej za Kambodžo, ruske oporečnike, Čilence in Argentine, za naše rojake pa tega poguma nimamo. Narod, ki za svojo svobodo in demokracijo ne upa dvigniti besede, je iste komaj vreden.

Dr. Peter Urbanc, Kanada

Leto cesarice Marije Terezije

Dunaj in z njim tudi druga mesta v Avstriji obhajajo leto cesarice Marije Terezije. Ta avstrijska cesarica je namreč umrla 29. novembra 1780. Na Dunaju so pripravili posebne razstave o njej in spominske proslave. Tudi mesto Milan se je spomnilo z različnimi manifestacijami. Milančani so zlasti poudarili pametno in napredno upravo javnih zadev, ki jo je vpeljala prav Marija Terezija ob pomoči raznih svetovalcev.

Spominskimi proslavam se je pridružila tudi Gorica. Inštitut za srednjeevropska srečanja je v soboto in nedeljo 29. in 30. novembra organiziral konferenco o Mariji Tereziji s posebnim oziranjem na goriško grofijo. Konferenca so bile v Attemsovi palači. Uvodno predavanje je imel prof. A. Wandruszka z Dunaja.

Marije Terezije se je spomnil tudi goriški stolni kapitelj in sicer zato, ker ga je ustanovila ta cesarica. Znano je namreč, da se je več stoletij bil boj med beneško republiko in avstrijskim cesarstvom za polastitev oglejskega patriarhata. Benečani so ga hoteli iz političnih razlogov ohraniti, Avstrijci pa bi ga iz verskih in političnih razlogov radi odpravili. Končno je Mariji Tereziji uspelo, da je papeža Benedikta XIV. pridobila za avstrijski predlog, naj se oglejski patriarhat ukine. To se je zgodilo leta 1751, nakar sta bili ustanovljeni dve nadškofiji, goriška za avstrijski del patriarhata, videmska pa za beneški del (1752).

Isto leto je dunajska vlada ustanovila tudi kapitelj pri goriški stolni cerkvi, ki naj pomaga škofu in skrbi za dostojno opravljanje liturgičnih obredov. Novim kanonikom je cesarica nakazala tudi primerne plače za vzdrževanje. Zato se goriški stolni kapitelj imenuje »terezijanski«. Tega dejstva so se hoteli spomniti goriški kanoniki in so za nedeljo zvečer napovedali slovesno mašo.

Toda med tem je prišel potres v južni Italiji in pri maši je bil dan glavni poudarek tej naravni katastrofi. G. nadškof, ki je maševal, se je sicer spomnil tudi stolne cerkve in Marije Terezije, toda navzoče je pozval, naj priskočijo na pomoč prebivalstvu južne Italije. Za žrtve potreba je tudi daroval sv. mašo. Nabirko, ki je bila med mašo, je javno izročil zastopniku Rdečega križa, ki se je nadškofu zahvalil za to velikodušno pobudo. Maše so se udeležili tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Med mašo je bilo eno berilo in nekaj prošelj tudi v slovenščini.

STANKO JANEŽIČ

Zemljaki

Med redno zbirko za leto 1981 je Goriška Mohorjeva družba sprejela Stanko Janežiča knjigo »Zemljaki«. Sestavlja jo devet izvirnih povesti iz Slovenskih gor, ožje pisateljve domovine. Knjiga je tudi zadnje dosedanje leposlovno pisanje tega znanega pisatelja in pesnika. Doslej je poleg treh pesniških zbirk objavil tudi knjigo Moja podoba, ki so pesmi v prozi ter dve prozni deli: povest Mlin ob potoku in črtice Tržaški obrazi.

V uvodu je avtor sam izpovedal, da opisuje svojo deželo, svoje ljudi in njihove domove, ki so še vedno skromni, a vsi gostoljubni in zaupno odprti tujcem in domačinom. To je dežela, ki jo čas spreminja, tudi na njej živijo trdnost kot nekoč — zemljaki. Prav te preizkušene ljudi opisuje Janežič in jih postavlja v sredino njihove zemlje in njihovega dogajanja. Ne zakriva njihovih strasti in slabosti kakor tudi ne njihove navezanosti na zemljo in njihovo ljubezen do nje.

Povesti govorijo o delu na polju in praznovanjih, o vasovanju, o tekmi za lepšo prihodnost, pa tudi o sovražstvu in grehu, ki uničuje, kar je dobro in plemenito. Vsekakor je način pripovedovanja optimističen in poln človečnosti. Kmečko življenje je za pisatelja še vedno vir telesnega zdravlja in duševne moči, veselja, zadovoljstva in sreče.

Knjiga je napisana v lepem prečiščnem jeziku, brez tujk in zapletenih fraz. Lahko rečemo, da je to pesem zemlje in njenih ljudi. Pisatelj na nov način prikaže deželo, ki je vsa ožarjena od sonca in napolnjena s pesmijo in veseljem. Njeni ljudje ljubijo to zemljo od rojstva do smrti, čeprav včasih z žalostjo in obupom.

Na koncu knjige je pisatelj zbral tudi slovarček narečnih besed za boljše razumevanje povesti. Prav te narečne besede dajejo knjigi izvirnost in domačnost ter utrjujejo bralca v doživljanju posameznih dogodkov.

Knjigo krasijo celostranske slike, ki jih je zbral avtor, in prikazujejo domačijo,

cerkvico, pokrajino in svet Zemljakov. Na naslovni strani pa je naslikan klopotec, ki poje pesem o njihovem življenju.

S knjigo Zemljaki je Janežič naredil korak naprej v svojem leposlovnem in umetniškem ustvarjanju.

JM

Bralci pišejo

Zakaj so ga prezrli?

Prelistala sem letošnji koledar Celjske Mohorjeve družbe in bila presenečena, da ni v njem ene besede o posvečenju msgr. Alojzija Turka za beograjskega nadškofa. D. K. poroča tako o posvečenju ljubljanskega nadškofa kot o 70-letnici koprškega škofa, o msgr. Turku pa molči, čeprav se je udeležil tudi njegovega posvečenja v Beogradu 20. aprila letos.

Prav tako isti pisec prezre msgr. Turka, ko pravi, da je sedanjí koprski škof urejeval verski mesečnik »Blagovest« od leta 1946 do odhoda na Primorsko 1964. Ne omeni, da je msgr. Turk urejeval »Blagovest« pred dr. Jenkom od leta 1935, ko je kot novomastnik prišel pomagat dr. Gnidovcu v Škopje in prevzel znova urejevanje po odhodu dr. Jenka iz Beograda in vrši to še danes, čeprav ga čas neprestano stiska, kajti dnevi so prekratki in noči tudie, kot pravi v enem svojih pisem.

Ali res ni zaslužil ta plemeniti in delavni človek vsaj nekaj besed priznanja in pohvale ali vsaj omembe?

Ekumenska romarica Zora Piščanc

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Zlata poroka v Trziču

Virgilij Bratina in njegova žena Filipina na dan zlate poroke

Cisto na tiho v krogu svojih otrok in najozjih prijateljev sta v nedeljo 23. novembra obhajala zlato poroko Virgilij Bratina in njegova žena Filipina Kolmačka. V cerkvi Sv. rožnega venca v Trziču sta si ob navzočnosti župnika Giuseppa Deluisa potrdila zvestobo, ki jo držita že 50 let.

Slavljenca sta se poročila pred 50 leti v Stomažu na Vipavskem, odkoder sta oba doma. Virgil Bratina je brat pok. župnika Albina Bratina. Izučil se je za urarja in je zavoljo dela prišel v Trzič leta 1936, kjer je odprl urarno in pozneje tudi zlatarno. Sreča mu je bila naklonjena, tako da se je s svojim delom postavil na trdne gospodarske noge.

Virgilij Bratina je bil vedno zaveden Slovenec in pristaš prej SDZ in sedaj Slovenske skupnosti. Zato se ga je ta ob jubileju spomnila in mu je deželno tajništvo izročilo primeren spominski dar. Bil pa je tudi vedno dober kristjan, ki je skrbno vzgojil svojih četvero otrok. Zato sta se zlatoporočencev spomnila tudi g. nadškof in sv. oče; ta je poslal svoj blagoslov, g. nadškof pa osebno pismo s čestitkami.

Jubilanta je dolžan se spomniti tudi Katoliški dom v Gorici, ker je velikodušno priskočil na pomoč v najtežjih časih, ko je šlo za nakup hiše in zemljišča v Drevo-redu XX. septembra leta 1953. Čestitkam se zato pridružujemo tudi v Gorici bodisi uprava Katoliškega doma kot uredništvo Katoliškega glasa, ki imata v g. jubilantu in njegovi soprogi velika prijatelja.

Virgilij Bratina in njegova družica se vsem zahvalujeta za poslano čestitko, voščila in spominske darove.

Tudi v Doberdolu je potrebna nižja srednja šola

Iz Doberdola se vsak dan odpelje v Gorico na nižjo srednjo šolo preko 60 dijakov, ki se vračajo domov pozno popoldne. Če temu dodamo še vsoto, ki jo morajo družine odšteti za plačevanje mesečnih voznic, izgubo časa z vožnje v obe smeri, utrujenost zaradi vožnje, ki dijake ovira pri učenju ter dejstvo, da skupna vožnja v večkrat prepolnem avtobusu skupaj z odraslimi vse prej kot vzgojno vpliva na našo doraščajočo mladino, kar zgovorno potrjuje večletna izkušnja, potem je jasno, da je potrebno odprti v Doberdolu sekcijo nižje srednje šole.

O tem, če je to uместno ali ne, smo razpravljali tudi na občinski seji v sredo 26. novembra. Da lahko doseže ustanovitev sekcije nižje srednje šole, mora občinska uprava predstaviti prošnjo na šolsko skrbništvo, ki ima možnost, da prošnjo sprejme ali zavrne.

Težava je trenutno v tem, da občina nima na voljo zadostnih učilnic, vendar bi se dalo po našem mnenju tudi temu z nekaj dobre volje odpomoči v doglednem času. Prav glede na to je predstavnik SSK na občinski seji predlagal, naj bi pristopili k ustanovitvi nižje srednje šole postopoma, ker bi se tako lahko izognili uvedbi popoldanskega pouka.

Na dnevnem redu se je tudi jurske pravice v Jamljah. Da bi se ta problem čimprej rešil, je bila ustanovljena pripravljalna komisija, ki ima nalogo sestaviti pravilnik in zbrati ljudi, ki bi po tem ta problem rešili.

Zupan je tudi poročal, da je Gorska skupnost nakazala sto milijonov lir za ojačenje kraškega vodovoda. Ta je bil zgrajen pred nedavnim, a se je že po nekaj letih izkazalo, da imajo cevi od Martinščin do Doberdola premajhen premer. To je posebej očitno poleti, ko je poraba vode večja in zato se že več let dogaja, da imajo nekateri predeli v vasi vodo le po nekaj ur na dan in še to le ponoči.

V razpravi o spremembi proračuna smo govorili tudi o popravilu stavbe, kjer je sedež občine, za kar bi rabili 39 milijonov lir. Z manjšimi stroški bi popravili tudi stavbo nekdanjega vrtca in uredili igrišče v Jamljah. Zastopnik SSK je izrazil svoje pomisleke glede stroška za ureditev igrišča, ker si s tem jameljska mladina ne bo prav nič na boljšem, saj vsi lahko vidimo, komu in koliko služijo že obstoječa igrišča v Doberdolu.

Sovodnje

Občinska seja. Bila je v ponedeljek 24. novembra. Najprej je občinski svet z enominutnim molkom počastil spomin nedavno umrlega bivšega odbornika in svetovalca Igina Marega. Pri odobritvi zapisnika zadnje seje, ki je bila 31. oktobra, so se svetovalci SSK vzdržali, ker je v zapisniku rečeno, da je poročilo o Gorski skupnosti podal župan, ko ga je dejansko podžupan.

Občinski svet je odobril sklep o varianti del na soli in vrtcu v Rupi. Stroški so preseglj prvotni načrt za 30 milijonov lir in presegajo sedaj že 76 milijonov lir. Ko se je razpravljalo o obračunu za leto 1979, se je pokazalo, da znaša prebitok 30.740.000 lir. Od tega bo šlo 6 milijonov za kritje primanjkljaja vodovodnega konzorcija CAFO za leto 1980, ostali del prebitka pa bo porabljen za telovadnico.

Ob tej razpravi so svetovalci SSK opozorili, da občinska uprava ni ravnala pravilno, ker je v času dveh dni sklicala preglednike računov ter javno sejo. Zaradi tega uprava ni imela materialnega časa, da dostavi svetovalcem poleg dnevnega reda še povzetek obračuna, kar se je dogajalo prejšnja leta.

Nato je bilo govora o ureditvi proračuna

na tekoče leto. Občinski svet je odobril povišek nekaterih postavk za skupaj 9.858.500 lir. Med drugim je tudi prispevek 1.700.000 lir za Kulturni dom v Sovodnjah. Ker je bil deželni prispevek, ki se odmerja po številu prebivalstva, letos večji za skoro 6 milijonov in pol, so to vsoto svetovalci namenili za nakup opreme v vrtcih in šolah, zlasti v Rupi.

Občinski svet je razpravljal tudi o pripombah deželnih organov glede 4. variante občinskega regulacijskega načrta. V zvezi s tem je svetovalec SSK poročal, da je interveniral po slovenskem deželnem svetovalcu glede narejenih pripomb pri deželnih organih, kar je povzročilo reakcijo pri svetovalcu večine, ki je deželnemu svetovalcu očital, da se ni zavzel takrat, ko je šlo za gradnjo avtoceste skozi Sovodnje.

Svetovalci so vnesli spremembo v pravilnik občinskega osebja glede sestave ocenjevalne komisije za natečaje. Svetovalec SSK je predlagal pri odobritvi rednega staleža šolskih postrežnic, naj ima postrežnica v Rupi isto število delovnih ur kot v Sovodnjah.

Ze na prejšnji seji je svetovalec SSK predlagal, naj se sprejme resolucija za ponovno odprtje slovenske šole v Ronkah ter se jo pošlje na pristojna mesta, dnevnikom in tednikom, kar se je na tej seji zgodilo.

Na koncu je župan med drugim poročal o obisku deželnega odbornika za finance Zanfagninija ter o razgovorih, ki so jih imeli glede javnih del.

IZŠLE SO LETOŠNJE KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Briški fotoklub

Briški fotoklub, ki deluje v okviru SKPD »F.B. Sedej« v Steverjanu, je imel v ponedeljek 17. novembra občni zbor. Izvolili so nov odbor, ki ga sestavljajo: predsednik je David Pintar, podpredsednik Alojz Hlede, tajnik Pavel Srebernič, blagajnik Marko Skorjanc, odbornika pa Simon Terpin in Terčič Branko.

Novi odbor je tudi razpisal natečaj za najboljši diapozitiv na temo »Zgodovinska pričevanja goriških Brd«. Natečaja se lahko udeleži vsakdo, ki biva ali je bil rojen v Steverjanu. Tekmovalci naj pošljejo največ tri diapozitive navadnega formata v zaprti kuverti do 31. januarja 1981 na Briški fotoklub, P.D. »F.B. Sedej«, Trg svobode 6, Steverjan. Dela bo ocenjevala posebna komisija, ki jo bo imenoval odbor kluba in podelila tri nagrade.

Versko stanje v Rusiji

Metropolit Pitirim, četrta osebnost v ruski pravoslavni Cerkvi, je nedavno obiskal Rim. Srečal se je s časnikarji in opisal versko stanje v Rusiji. Med mladino se je znatno povečalo zanimanje za verska vprašanja. Poklicev je dovolj. Zaradi svojih okoliščin morejo sprejeti le vsakega tretjega kandidata za duhovniško službo. Državni zakoni zelo omejujejo versko delovanje v Rusiji. Mnogi so tudi sodnijski procesi proti aktivnim vernikom. Metropolit Pitirim je poverjen za verski tisk v Rusiji. Dejal je, da deluje na tem področju 116 ljudi. Naklade verskih publikacij pa so skromne in ne morejo zadostiti potrebam vernikov. Značilno je, da samostan sv. Sergija, ki je 70 km južno od Moskve, obišče vsak dan na tisoče romarjev.

tržaške novice

Nova maša

V nedeljo 7. decembra ob 16. uri bo v stolnici sv. Justa prejel mašniško posvečenje g. Umberto Piccoli. Rojen v Piranu je po končanih študijah na tehničnem zavodu »A. Volta« stopil leta 1975 v tržaško bogoslovje. Novomašnik je že nastavljen v župniji sv. Vincencija. Novo mašo bo imel 8. decembra v cerkvi N.S. Sion.

Promocija

Na Ieposlovni fakulteti v Trstu je 27. novembra doktorirala z odličnim uspehom Magda Jevnikar. Iskreno ji čestitajo svojci in drugi prijatelji ter znanci.

Praznik Matere božje zdravja v Trstu

Po tolikih in tolikih letih Trst še vedno obhaja v cerkvi sv. Marije Velike praznik Matere božje zdravja. Ze med devetdnevno, predvsem pa na sam praznik 21. novembra prihajajo prave ljudske množice v prostorno svetišče, kjer je na glavnem oltarju izpostavljena stara Marijina podoba. Pred to podobo je v času kuge leta 1849 molil s tedanjimi Tržačani slovenski škof Legat, ki sedaj počiva v cerkvi na Montuzzi.

Po zaslugi ženskih članic 4. komisije tržaškega škofijskega zborovanja imamo sedaj svojo božjo službo v tej Marijini cerkvi tudi tržaški Slovenci. Ta maša — letos že tretje leto — je bila ob 16. uri ob polni cerkvi. Posebna maša pa je bila za slovenske vernike tudi v času devetdnevne in sicer v ponedeljek 17. novembra. Na sam praznik je maševal g. Marij Gerdol skupno z gg. Štuhecem in Zlobcem. G. Gerdol je tudi imel zelo tehten govor. Ob koncu maše je blagoslovil prisotne otroke. Skoda le, da ni bilo slovenskih spovednikov, tako bi lahko bilo še več obhajil.

Priznati moramo, da smo v začetku maše bili tišči spredaj v negotovosti, kdo je ena množica, ki je napolnila svetišče.

Obrazi so bili neznani. Toda ko je že v začetku zadonela pesem »Marija, Mati ljubljena« in potem darovanjska in za konec še »Marija skoz življenje« (pri orglah Sejan, organist v salezijanski cerkvi), je bilo vsakega dvoma konec. Tako pojo, tako molijo, tako sodelujejo samo verniki našega jezika. Torej skoraj vsa cerkev polna Slovencev! Toda kako to, da se premnogi sploh ne poznamo?

Só to pač tržaški Slovenci, ki nimajo v svojih župnijah svojega duhovnika in zahajajo tako k italijanskim mašam. Na vseh cerkvenih vratih velikega Trsta so videli lepake z vabilom »ore 16 messa degli Sloveni« in so prišli. Zato imajo zelo prav vsi, ki si sedaj po škofijskem zborovanju prizadevajo, da bi imeli vsi rojaki dobre volje svoje pastoralno središče. Zanimamo se za naše rojake v Rimu, v Milanu, sedaj tudi okrog Tržiča, na tisoče in tisoče naših ljudi po izključno italijanskih tržaških župnijah pa premalo mislimo...

Ko smo se po maši vračali duhovniki v zakristijo, je bilo tam nad 50 mladih fantov, semeniščnikov, bogoslovcev, ki so se s svojimi duhovniki pripravljali na sveto mašo. Kaj bi dali mi vsi, da bi tudi z nami pristopalo vsakega 21. novembra vsaj nekaj naših požrtvovalnih mladih —, poroštvo, da bo naša molitev živa na Tržaškem tudi leta 2080... - F. S.

Socialni center sv. Benedikta

Na pobudo ženskega benediktinskega samostana sv. Ciprijana v Trstu je bila v stolnici sv. Justa slovesna maša v počastitev sv. Benedikta ob 1500-letnici njegovega rojstva. Somaševanje je vodil benediktinski primas opat Viktor Dammertz.

Po maši so odprli in blagoslovili Socialni center sv. Benedikta na vrhu Skorklje v vili Geiringer. To vilo je gospa Modiano darovala benediktinkam, ki so stavbo obnovile in jo dale na razpolago za socialne

Revija pevskih zborov v Trstu

Zveza cerkvenih pevskih zborov je posvetila letošnjo zborovsko revijo skladatelju, dirigentu, publicistu, političnemu in javnemu delavcu Ubaldu Vrabcu, ki bo 11. decembra praznoval svoj 75. rojstni dan. Jubilantovo osebnost in delo je med revijo izčrpno orisal dr. Zorko Harej in mu podelil spominsko plaketeto. Skoraj vsi zbori so v svoj spored vključili eno Vrabčevo pesem.

Na reviji je sodelovalo 13 zborov. Prvi je nastopil zbor »M. Kogoj« iz Trsta, ki ga vodi Nada Zerjal-Zaghet, nato zbor »Mačkolje« (Cveto Marc), potem zbor »Slovenec« iz Boršta (D. Petaros), dekliski zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj (Ljuba Smotlak), tržaški mladinski zbor (Tomaž Simčič in Bogdan Kralj), »Fantje izpod Gramade« (Ivo Kralj), cerkveni zbor iz Rojana (Humbert Mamolo). Tu je bil kratek premor.

Po premoru pa so se zvrstili naslednji zbori: zbor iz Štavnava (Gabrijel Devetak), »Jadran« (Cveto Marc), dekliski zbor »Devin« (Herman Antonič), cerkveni zbor Novega sv. Antona (Edi Race), cerkveni zbor iz Sv. Križa (Albin Verginella), cerkveni zbor iz Opčin (Janko Ban). Ob koncu revije je bila skupna pesem Ubalda Vrabca

»Kraška gmajna«, ki jo je dirigiral skladatelj sam. Pri reviji je nastopilo 330 pevcev.

Kaj naj rečemo o letošnji reviji? Predvsem nas je razveselilo dejstvo, da so se vsi zbori številno okrepili in pomladili. Tudi petje je iz leta v leto bolj kvalitetno, kar dokazuje, da vsakoletna revija dosega svoj namen. Revija ni tekmovanje med zbori, vendar se vsak zbor trudi, da bi čim bolj nastopil in zapel svoje pesmi. Presenečenje je bil tržaški mladinski zbor s 40 člani, ki ga povečini sestavljajo dijakinje in dijaki višjih šol. Upamo, da bo zbor živel in se razvijal. Prvič je nastopil »Slovenski šopek« iz Mačkolj, ki ga sestavlja dekleta, ki so svoj čas pela v otroškem zboru.

Zbori so skupno zapeli 40 pesmi, kar je za en večer veliko. Program je bil zelo raznolik, saj so zbori peli pesmi 25 skladateljev. Udeležba na reviji je bila dobra. V prvem delu je bil prisoten tudi tržaški škof Bellomi.

S pripravo vsakoletne revije zborov ima vodstvo Zveze veliko dela in skrbi, vendar ima zadoščenje, da delo ni zaman. Hvala ležni smo Zvezi cerkvenih zborov, ki nam je pripravila zares bogat umetniški užitek.

Z. S.

V Marijinem domu v ROJANU bo v petek 5. decembra ob 15. uri

MIKLAVŽEVANJE

Solski otroci bodo nastopili z igrico.

in kulturne dejavnosti. Župnije, organizacije in razne skupine bodo v tej vili našle prostor za konference, sestanke, zborovanja.

V svoji okrožnici prosi tržaški g. škof, naj skušamo to hišo čimprej in primerno uporabljati.

Še o Baragovi proslavi v Ricmanjih

Naj dodamo k lepemu poročilu o Baragovi proslavi v Ricmanjih, da je nosil težo za vse priprave slovesnosti župnik dr. Angel Kosmač in tamkajšnje župnijsko občestvo, ki je požrtvovalno sodelovalo. Obema se za večmesečno prizadevanje toplo zahvaljujemo. - Udeleženci

KATOLISKI GLAS list za kritične bralce

Nov učbenik za slovenske šole

Pred nedavnim je izšel v Trstu slovenski prevod učbenika z naslovom »Osnove politične ekonomije«. Avtor je Antonio Scalzo, prevajalec pa Marijan Bajc. Za tisk je poskrbel deželni šolski urad. Knjiga šteje 551 strani.

Agostino De Vita z univerze v Pavii v predstaviti meni, da knjiga povsem ustreza namenu, zaradi katerega je bila napisana. In napisana je bila za šolske potrebe. Dijaki imajo tako na voljo obsežno in poglobljeno razlago ekonomskih pojavov, popostreno s številnimi statističnimi razpredelnicami, grafikoni, preglednicami, opombami, dopolnili, povzetki in vajami. Koristni so tudi glosar ekonomskih izrazov in kazala.

Prav je, kot pravi prevajalec v svojem kratkem uvodu, da Slovenci v Italiji dokazemo svojo življenjskost tudi s tem, da si oskrbimo tako zelo potrebne učbenike.

Knjiga utegne biti zanimiva in koristna tudi za širši krog bralcev, zlasti za goskodarstvenike, publiciste, prevajalce in časnikarje, saj nudi poglobljen in dovolj dostopen splošen pregled številnih in pomembnih gospodarskih pojavov. Poleg tega jo odlikuje skrben in tekoč jezik ter bogato izrazoslovje. - d. j.

Slovenci po svetu

Lazaristovski duhovnik Jože Gregor, umrl letos 15. novembra v ZDA

Turneja ansambla „Galebi“ in pevskega terceta „Mavrica“ po Kanadi in ZDA

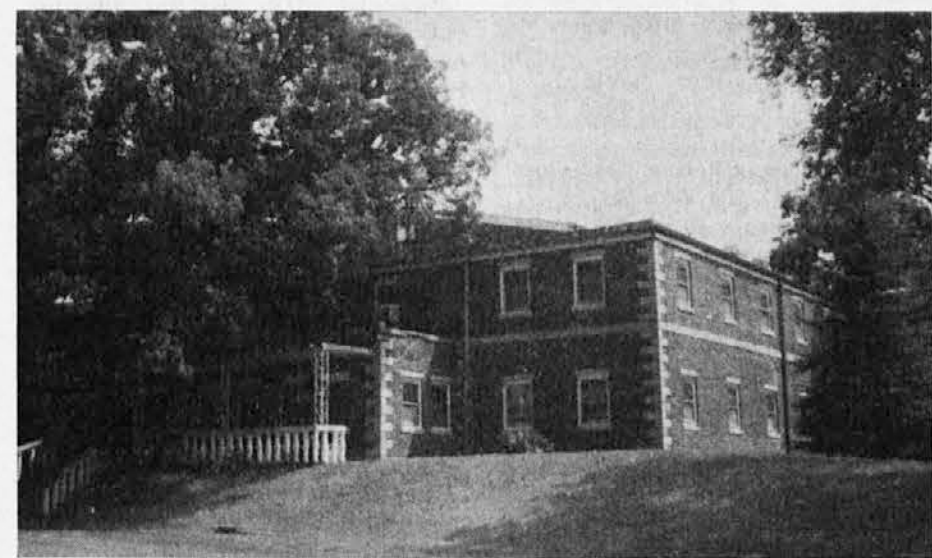
(5)

IZLETNIKI

V ponedeljek 6. oktobra smo se na letališču v Chicagu poslovili od naših gostiteljev, posebno od gospe Korine Leskova in odpotovali v Denver. Popoldne smo si ogledali mesto. Bil je čudovit sončen dan. Občudovali smo izredno modrino tamkajšnjega neba.

Drugi dan, 7. oktobra, pa smo odleteli v San Francisco, za Amerikance mesto sanj. Nastanili smo se v središču mesta in se že isti popoldan podali na ogled. Izredno presenečeni smo bili nad urejenostjo Kitajske četrti (China Town), kajti iste v drugih mestih, zlasti v New Yorku, vzbujajo čisto nasprotno vtise.

Sicer pa je San Francisco v celoti res nekaj posebnega. To smo doživeli nasled-

Romarski dom v Lemontu, ki ga vodijo slovenski frančiškani. Na lemontskem pokopališču čaka vstajenja tudi škof dr. G. Rožman, ki je umrl 16. nov. 1959 v Clevelandu

nji dan, v sredo 8. oktobra, ko smo si s celodnevno turo z avtobusom ogledali važnejše dele mesta, kakor tudi okolico.

Za razliko od drugih mest je tukaj precejšnja draginja. Nekoliko dvomljive vtise smo dobili v četrti, kjer živijo Italija-

ni. Vsekakor pa ne bi imeli tako popolnega vpogleda v mestno življenje v ZDA, če ne bi obiskali tega mesta.

V četrtek 9. oktobra smo iz San Franciscosa poleteli v Los Angeles, mesto Hollywooda in prihodnjih olimpijskih iger. Na razpolago smo imeli samo nekaj popoldanskih ur. Odločili smo se za kovanje v Pacifiku. Dobro uro vožnje z avtobusom se začnejo velikanska kopališča. Morje je bilo zelo valovito. Zato smo se temu primerno razvedrili, čeprav so pri kakšnem veliki valovi povzročali opravičen strah. Voda sicer ni bila preveč čista, predvsem zaradi drobnega peska, ki ga je polna obala. Pod večer smo se z avtobusom odpeljali na kratek ogled mesta, ki nas samo po sebi ni prevzelo, ker je zelo raztegnjeno in velja za drugo največje mesto v ZDA.

DOMOV

V petek 10. oktobra smo zjutraj zgodaj odleteli iz Los Angelesa v New York. Bila je izredno lepa vožnja. Prostrane ravnine,

puščave in gore (Grand Canyon), ki smo jih gledali skozi letalska okna, so nam krajšale skoraj returno vožnjo.

Popoldne smo dospeli v New York in od tam z letališča John Kennedy zvečer z letalsko družbo Air India (z isto smo tudi odpotovali iz Londona) poleteli proti Londonu, kamor smo po šestih urah vožnje dospeli v soboto 11. oktobra zjutraj.

Nekaj čez poldne smo z letalom Alitalia odpotovali proti Milanu in prišli v Milan nekaj pred 14. uro. Po kratkem carinskem pregledu in drugih opravilih smo ob 16. uri s tremi osebnimi avtomobili, ki so nam jih za pet tednov varovali salezijanci v Milanu, odpotovali in prišli domov nekaj pred 11. uro zvečer.

(Konec prihodnjic)

Revija »Ognjišče«

Število naročnikov mesečnika »Ognjišče« se je v zadnjih dveh letih povečalo za 10.000. Sedaj tiskajo 92.500 izvodov, novoletno številko, ki bo izšla pred božičem, bodo tiskali kar v 95.000 izvodih.

